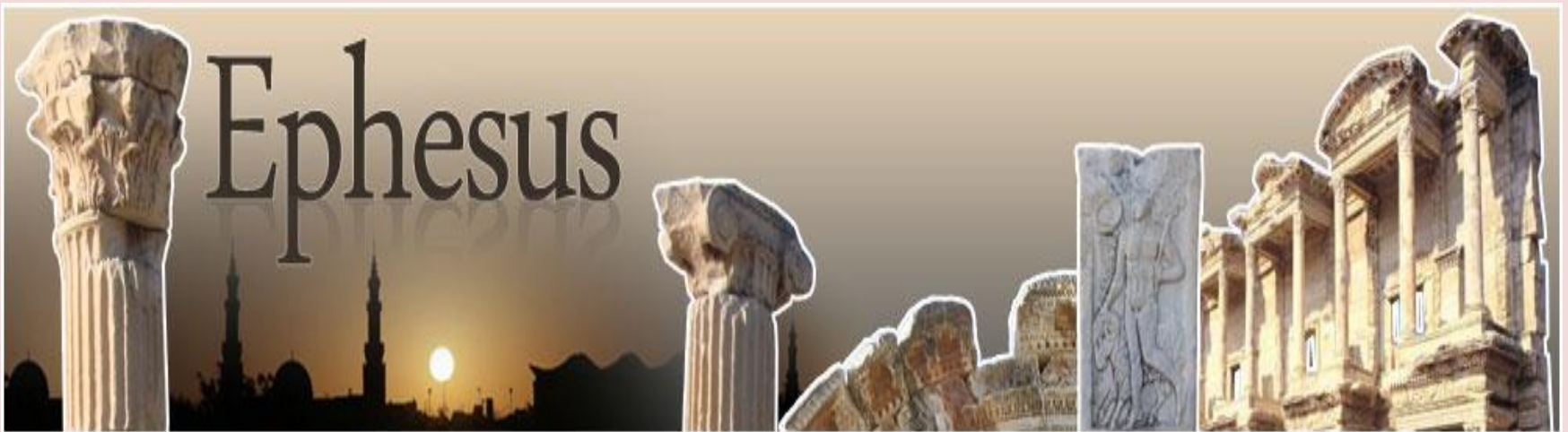

ΕΦΕΣΟΣ

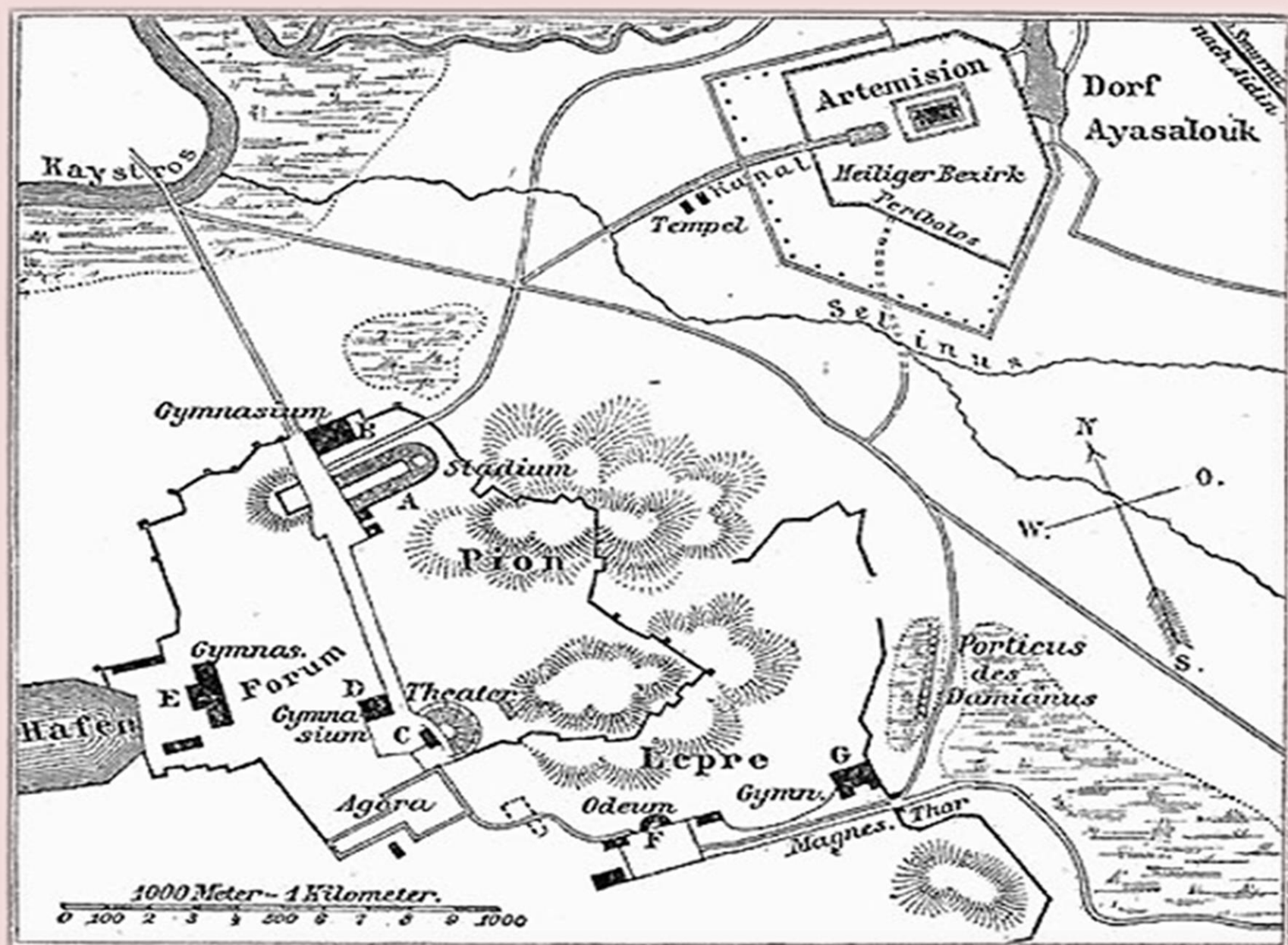
Ιστορικό πλαίσιο

Θέση

- Η Έφεσος βρίσκεται σε απόσταση 70 χλμ. νότια της Σμύρνης, κοντά στις εκβολές του ποταμού Καῦστρου.
- Κατοικήθηκε αδιάλειπτα έως τις ημέρες μας, αν και παρήκμασε μετά την αραβική κατάκτηση του 654.
- Οι ανασκαφές στην πόλη ξεκίνησαν από το Βρετανό Wood το 1862 και συνεχίζονται έως σήμερα.
- Μεγάλο μέρος των μνημείων της πόλης έχει αναστηλωθεί αποτυπώνοντας κυρίως την όψη της ρωμαϊκής πόλης.

Προϊστορική περίοδος

- Στην περιοχή της Εφέσου έχουν βρεθεί ίχνη κατοίκησης από τη Νεολιθική περίοδο, και κυρίως τη Ύστερη εποχή του Χαλκού (2000-1200 π.Χ.).
- Η Έφεσος ταυτίζεται με την πόλη Apasha, που συναντάται στα αρχεία των Χετταίων βασιλέων ως πρωτεύουσα του μικρασιατικού βασιλείου Arzawa, στα τέλη του 14ου αι. π.Χ.
- Η ακριβής θέση της δεν έχει εντοπιστεί.

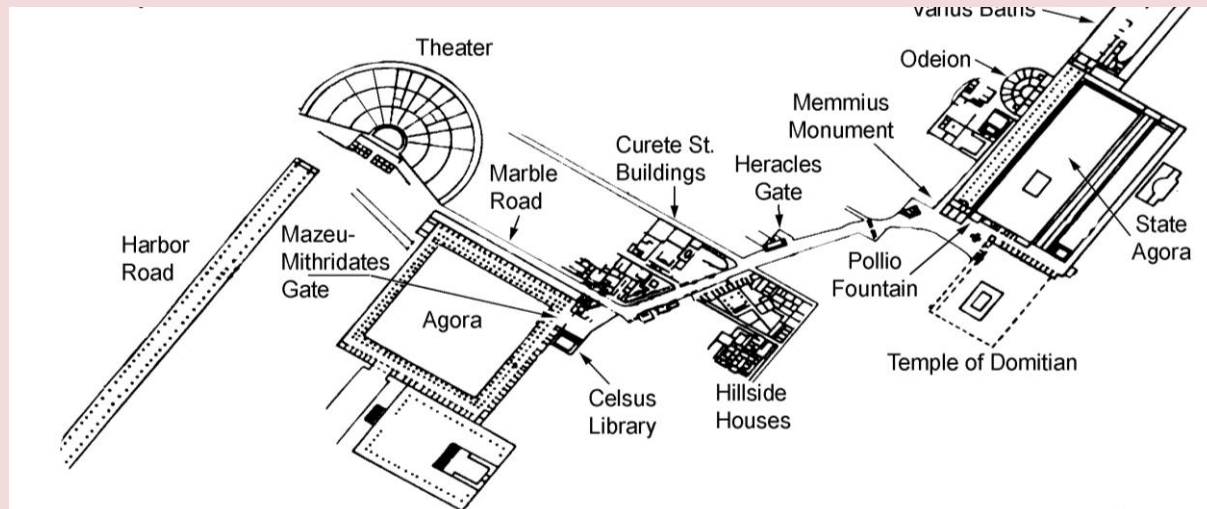
Ίδρυση πόλης -Πρώιμη ιστορία

- Σύμφωνα με το μύθο, η Έφεσος ιδρύθηκε από τον Άνδροκλο, γιο του βασιλιά της Αθήνας Κόδρου.
- Οι άποικοι εκδίωξαν τους αυτόχθονες, αλλά δεν πείραξαν όσους ζούσαν γύρω από το ιερό της Μεγάλης θεάς. Ταύτισαν τη θεά των αυτοχθόνων με την Άρτεμη και ίδρυσαν την πρώτη οχυρή θέση.
- Η παράδοση τοποθετεί την ίδρυση της πόλης στο β' μισό του 11ου αι. π.Χ., όμως μια τόσο υψηλή χρονολογία δεν υποστηρίζεται από τα αρχαιολογικά ευρήματα.
- Η Έφεσος υπήρξε μέλος της Ιωνικής Δωδεκάπολης, που προέκυψε από την ένωση ιωνικών κρατών.

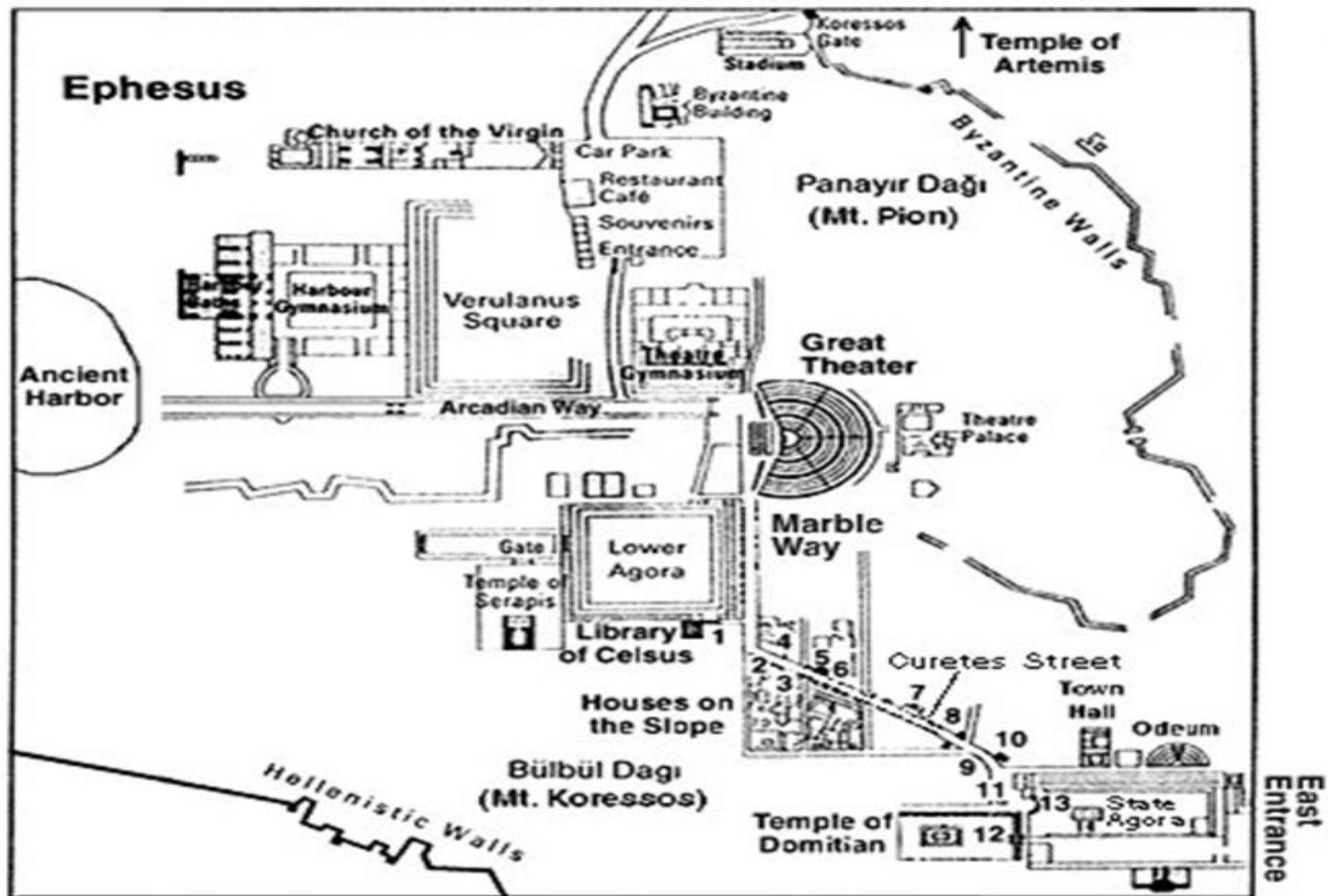
Αρχαϊκή περίοδος

- Κατά την αρχαϊκή περίοδο καταγράφονται αγώνες των Εφεσίων εναντίον των Κιμμερίων και των Ληδών.
- Στην εξουσία ανέρχονται τύραννοι, όπως ο Πυθαγόρας, και βασιλείς οι οποίοι διαπλέκονται με τον αντίστοιχο θρόνο των Ληδών. Ο Κροίσος την εποχή πολιορκεί την πόλη και ο Αθηναίος Αρίσταρχος εγκαθιδρύει δημοκρατικό πολίτευμα.
- Τώρα εμφανίζονται και οι Πέρσες οι οποίοι την κατακτούν το 546πΧ και η πόλη θα συμμετάσχει στις επιχειρήσεις της Ιωνικής επανάστασης ανεπιτυχώς

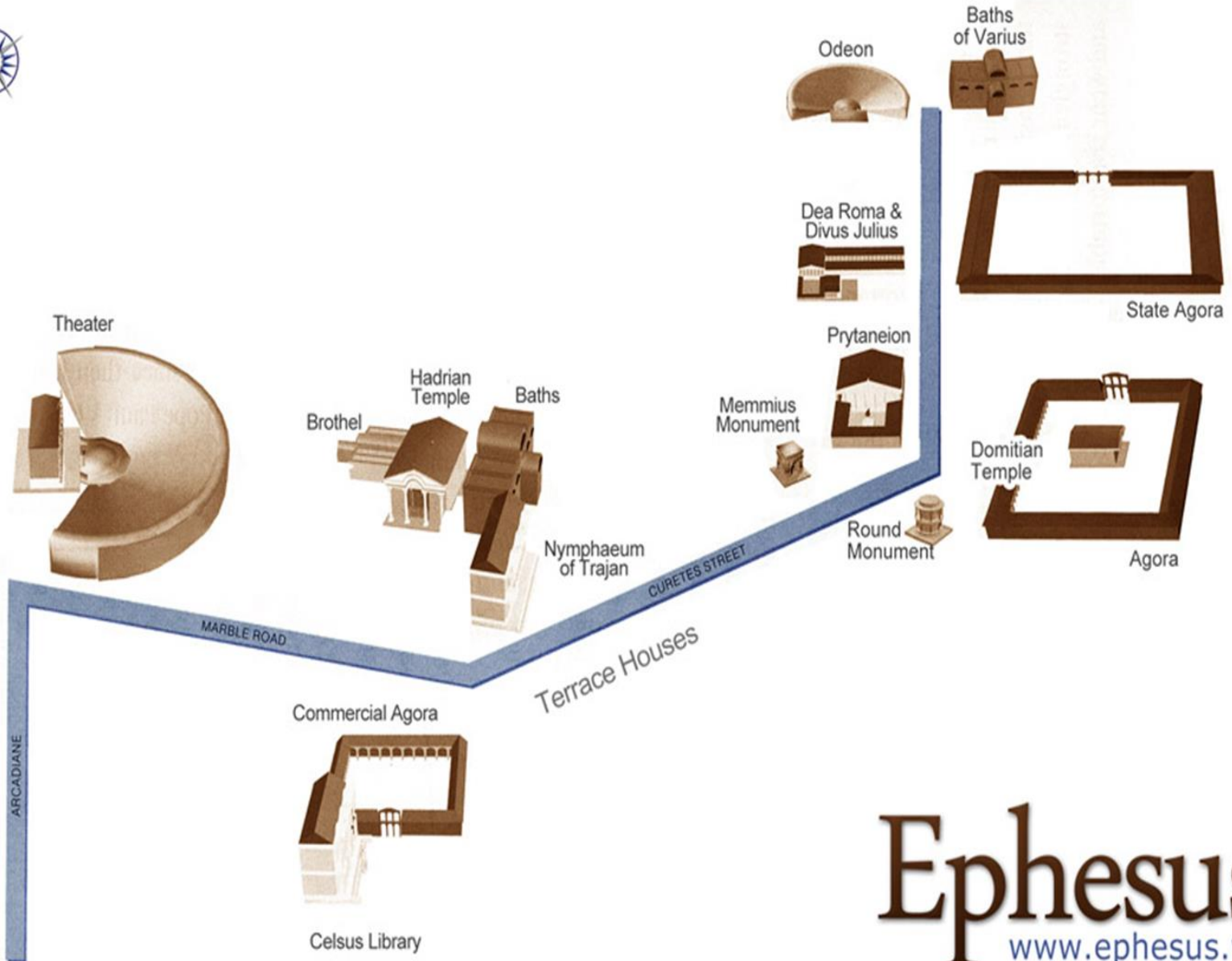
Κλασική περίοδος

- Το 465 π.Χ. η Έφεσος προσχώρησε στη Συμμαχία της Δήλου. Το 409 π.Χ. ο Αθηναίος στρατηγός Θρασύλλος επιχείρησε να την καταλάβει, χωρίς επιτυχία, ενώ το 407 π.Χ. έφθασε στην πόλη ο Σπαρτιάτης στρατηγός Λύσανδρος.
- Ο Σπαρτιάτης ναύαρχος πέτυχε την αύξηση των εσόδων του λιμανιού της Εφέσου και τη γενικότερη ευημερία της πόλης και η Έφεσος έγινε η βάση των επιχειρήσεων των Σπαρτιατών στη Μικρά Ασία .
- Μετά το (387 π.Χ.) επανήλθε στην περσική κυριαρχία.
- Περίπου το 370 π.Χ. καταλήφθηκε από το σατράπη της Λυδίας Αυτοφραδάτη.
- Το καλοκαίρι του 334 π.Χ., μετά τη μάχη του Γρανικού, ο Αλέξανδρος εισήλθε στην Έφεσο. Ο Αλέξανδρος, επανέφερε το δημοκρατικό πολίτευμα, χάρισε στην Άρτεμη το φόρο που πλήρωνε η πόλη στους Πέρσες.

Ελληνιστική περίοδος

- Μετά το θάνατο του Αλεξάνδρου η Έφεσος βρέθηκε στα χέρια του σατράπη της Λυδίας Κλείτου
- Το 294 π.Χ., η Έφεσος περιήλθε στην εξουσία του Λυσιμάχου.²⁷ Αυτός αποφάσισε να δημιουργήσει μια μεγάλη πόλη κοντά στην παλιότερη, η οποία ονομάστηκε Αρσινόη, προς τιμήν της συζύγου του.
- Το 261-260 π.Χ., εγκαταστάθηκε στην Έφεσο και τη Μίλητο ο ομώνυμος γιος και διάδοχος του Πτολεμαίου Β'. Η πόλη πέρασε υπό το σελευκιδικό έλεγχο και ήταν έδρα του Αντιόχου Β' στη Μικρά Ασία.³⁰ Ο Ρωμαίος στρατηγός Σύλλας κατέλαβε την πόλη το 84 π.Χ.
- Η Έφεσος στερήθηκε την ελευθερία της και της επιβλήθηκαν οικονομικές κυρώσεις.
- Την ίδια περίπου περίοδο η Έφεσος έπεσε θύμα πειρατικών επιδρομών.
- Η πόλη βρέθηκε ξανά στο προσκήνιο κατά τη διάρκεια των εμφυλίων πολέμων των αυτοκρατόρων Καίσαρα, Πομπήιου, και Αντώνιου

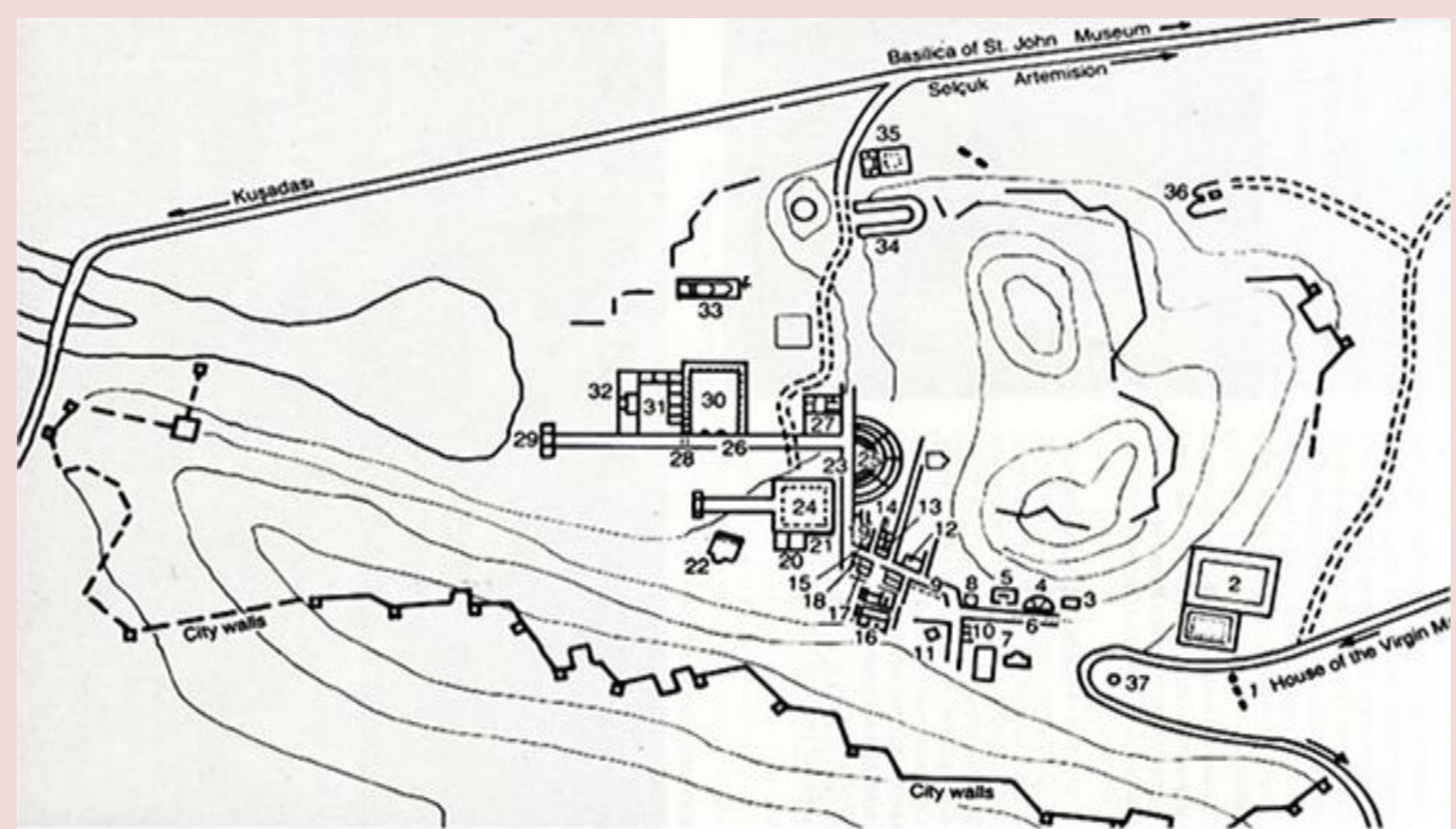
Ephesus

www.ephesus.ws

Υπό Ρωμαϊκή Διοίκηση

- Επί των Ρωμαίων η Έφεσος αναδείχθηκε τρίτη σε σημασία πόλη στην αυτοκρατορία (μετά τη Ρώμη και την Αλεξάνδρεια).
- Ο Αύγουστος, εγκαινίασε μια μακρά περίοδο ειρήνης και ευημερίας, που διακόπηκε από τις καταστροφές που προήλθαν από σεισμούς, του 17 μ.Χ., κυρίως όμως του 23 και του 29μΧ
- Ο 3ος αιώνας αποτελεί περίοδο παρακμής: το τελικό πλήγμα στον πλούτο της πόλης ήταν ο καταστροφικός σεισμός του 262, τον οποίο ακολούθησε η επιδρομή των Γότθων.
- Παρά τις μεμονωμένες προσπάθειες αυτοκρατόρων όπως ο Διοκλητιανός (284-305), ο Κωνσταντίνος Β΄ και ο Κώνστας, η πόλη ανέκαμψε μόλις στα τέλη του 4ου αιώνα, όταν ο Θεοδόσιος ο Μέγας ανέλαβε ευρύ πρόγραμμα ανοικοδόμησης.

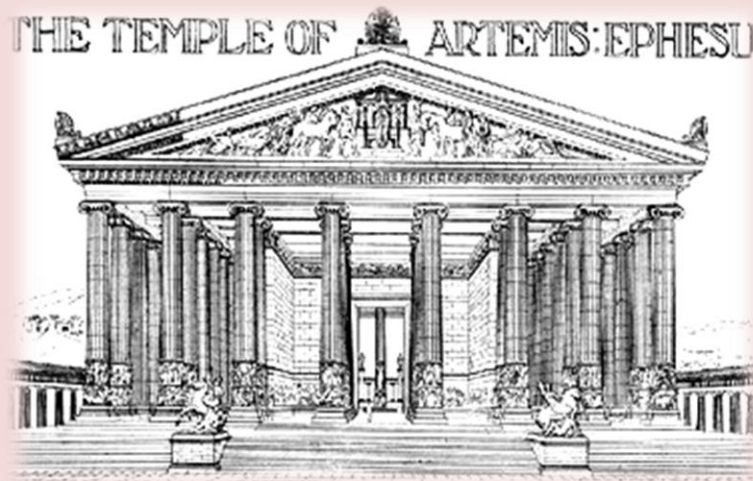

1. Magnesia Gate	11. Temple of Domitian	21. Gate of Mazeus & Mithridates	31. Harbor Gymnasium
2. East ("Girls") Gymnasium	12. Fountain of Trajan	22. Temple of Serapis	32. Harbor Thermal Bath
3. Varius Bath	13. Baths of Scholastica	23. Marble Street	33. Councils Church (Double Church of the Virgin)
4. Odeion	14. Temple of Hadrian	24. Lower Agora	34. Stadium
5. Prytaneion	15. Public toilets (latrine)	25. Great Theater	35. Vedius Gymnasium
6. Market Basilica	16. Slope houses	26. Arkadiane (Harbor Street)	36. Grotto of the Seven Sleepers
7. Upper Agora	17. Octagon tomb	27. Theater/Gymnasium	37. Tomb of St. Luke
8. Memmius Monument	18. Byzantine Nymphaion	28. Four-Columned Monument	
9. Curetes Street	19. Brothel	29. Harbor Gate	
10. Polio Fountain	20. Library of Celsus	30. Verulanus Hall	

Θεσμοί

- Το πρώιμο πολίτευμα της πόλης ήταν η βασιλεία.
- Η «αρχή των Βασιλιδών» ήταν μια κληρονομική ολιγαρχία, ένα από τα μέλη της οποίας ασκούσε τα ετήσια καθήκοντα του βασιλιά.
- Το 492 π.Χ. εγκαθιδρύθηκε δημοκρατικό πολίτευμα .
- Βάση του πολιτεύματος ήταν ο χωρισμός των κατοίκων της Εφέσου σε πέντε φυλές (Εφεσέων, Τηίων, Καρηναίων, Ευωνύμων, Βεμβιναίων), με υποδιαιρέσεις των πολιτών σε χιλιαστές (χιλιάδες).
- Στην Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδο, η Έφεσος έχει κυρίως αριστοκρατικό πολίτευμα. Στα σώματα της βουλής και της εκκλησίας του δήμου προστέθηκε η γερουσία, με θρησκευτικές κυρίως αρμοδιότητες, σχετιζόμενες ως επί το πλείστον με τα οικονομικά του Αρτεμισίου.

Θρησκεία

- Η θρησκευτική ζωή της Εφέσου κυριαρχείται από την παρουσία της Αρτέμιδος Εφεσίας, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι οι υπόλοιποι θεοί των Ιώνων λείπουν.. Από τις γραπτές και τις επιγραφικές πηγές μαθαίνουμε επίσης για τη λατρεία του Απόλλωνα, του Δία και του Διονύσου, της Δήμητρας, της Αφροδίτης, του Ασκληπιού, του Ηφαίστου, της Εστίας της Λητώς, της Νέμεσης, του Ποσειδώνα, των Αιγύπτιων θεών (Σάραπις, Ίσις).
- Κεφαλαιώδης για τη θρησκευτική ζωή της πόλης υπήρξε η αυτοκρατορική λατρεία κατά τη Ρωμαϊκή.
- Διαπιστώνεται από πολύ νωρίς η παρουσία χριστιανών στην πόλη. Ο Απόστολος Παύλος διέμεινε εκεί για μεγάλο χρονικό διάστημα (53-55).
- Αναφέρεται ότι ο Ιωάννης ο Ευαγγελιστής έδρασε στην πόλη στα τέλη του 1ου αιώνα και εκεί συνέγραψε την Αποκάλυψη.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μικρασιατικές Νότες:

Πνευματική δημιουργία

και

Πολιτιστική ζωή

Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο
Πανεπιστημίου Πατρών

Σχολικό έτος 2014-15

Κυριακουλόπουλος Ευάγγελος